

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งสรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. จากการสำรวจความต้องการเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า บุคลากรมีความต้องการสร้างเว็บไซต์ด้วยระบบบริหารจัดการเนื้อหา และต้องการใช้เว็บฝึกอบรม

2. การสร้างเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้เว็บฝึกอบรมโดยภาพรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินในแต่ละส่วนได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำบทเรียน มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาก โดยเห็นว่า มีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้าอบรมทราบอย่างชัดเจน, มีการชี้แจงขั้นตอน/วิธีการเรียนรู้ให้ผู้เข้าอบรมทราบอย่างชัดเจน มีระดับคุณภาพมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา สื่อมีการออกแบบให้ใช้ง่ายเมนูไม่สับสน, การนำเข้าสู่เนื้อหาฝึกอบรมมีความน่าสนใจ, มีรูปแบบการนำเสนอบทเรียนเร้าความสนใจ

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาของบทเรียน มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาก โดยเห็นว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยเห็นว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม, จัดโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน, เนื้อหา มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ มีคุณภาพมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา จำนวนข้อสอบครอบคลุมเนื้อหามีความเหมาะสม, ส่วนรายการค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 การออกแบบระบบการเรียนการสอน มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาก โดยเห็นว่าการประเมินผลมีความเหมาะสม มีคุณภาพระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาและค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การออกแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ, ความยาวของการนำเสนอเนื้อหาแต่ละหน่วยเหมาะสม, เทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ

ส่วนที่ 4 ส่วนการออกแบบและกราฟิก มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มากทุกรายการ โดยเห็นว่า ภาพประกอบสามารถสื่อความหมาย สอดคล้องกับเนื้อหา รองลงมา รูปแบบ ขนาด สี ตัวอักษร มีความเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน, การออกแบบหน้าจอก็มีความเหมาะสม สวยงาม น่าสนใจ, วิดีโอคลิปมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนรายการค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิดีโอคลิปมีการให้ข้อมูลเบื้องต้นในการรับชม และวิดีโอคลิปสามารถนำเสนอการสาธิตได้ชัดเจน เข้าใจง่าย

ส่วนที่ 5 ด้านการออกแบบปฏิสัมพันธ์ มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มากทุกรายการ โดยเห็นว่า เครื่องมือที่ใช้ในการสนับสนุนการฝึกอบรมเหมาะสม เช่น กระดานข่าว, ห้องสนทนา เป็นต้น รองลงมา เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการโต้ตอบ การให้ผลป้อนกลับเสริมแรง หรือการให้ความช่วยเหลือเหมาะสมตามความจำเป็น ส่วนรายการค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการออกแบบการควบคุมเส้นทางการเดินบทเรียน (Navigation) สะดวก เข้าใจง่าย

ส่วนที่ 6 ส่วนเทคนิคด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มากทุกรายการ โดยเห็นว่า ความสามารถในการเชื่อมโยงเอกสารถูกต้อง เหมาะสม, ความเหมาะสมของแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ รองลงมา บทเรียนสามารถแสดงผลได้อย่างรวดเร็ว, มีระบบสืบค้นข้อมูลที่สะดวก ส่วนรายการค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเก็บชื่อและคะแนนผู้เข้าอบรมมีความเหมาะสม และวิดีโอคลิปสามารถแสดงผลได้รวดเร็ว

3. ประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1. ประสิทธิภาพของเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีประสิทธิภาพ 82.17/85.78 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ฝึกอบรมผ่านเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อเว็บไซต์ฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร การฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินในแต่ละด้านดังนี้

3.1 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า ข้อความและภาพสื่อความหมายได้ชัดเจน และเข้าใจง่าย, เนื้อหาและไฟล์ดิจิทัลประกอบการอบรมมีความเหมาะสม, การออกแบบเมนูและส่วนนำทาง (Navigation) เข้าใจง่าย และสะดวก, การออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมมีความเหมาะสม, จำนวนแบบทดสอบและแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับเนื้อหา และบทเรียนมีการออกแบบให้สามารถใช้งานง่าย

3.2 การประเมินด้านกระบวนการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้, มีการแจ้งวัตถุประสงค์การฝึกอบรมชัดเจน, เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และการแสดงผลเนื้อหาบทเรียนรวดเร็วจับใจ, มีการทบทวนสรุปและเน้นให้เห็นส่วนที่สำคัญในแต่ละบทเรียน

3.3 การประเมินด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมด้วยเว็บไซต์ฝึกอบรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ และพัฒนาเว็บไซต์ขององค์กรได้, ได้รับแนวคิด/แนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ด้วยระบบบริหารจัดการเนื้อหา จากตัวอย่างที่ได้นำเสนอ มีระดับความพึงพอใจ, มีความพึงพอใจในการอบรมด้วยเว็บไซต์ฝึกอบรม

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การพัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีประสิทธิภาพ 82.17/85.78 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ศึกษาค้นคว้า ได้สร้างและพัฒนาอย่างมีระบบ ตามหลักการ Generic ID Model (ADDIE) ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) 2) ขั้นการออกแบบ (Design) 3) ขั้นการพัฒนา (Development) 4. ขั้นการทดลองใช้

(Implementation) และ 5) ขั้นตอนประเมินผล (Evaluation) โดยนำเอาทฤษฎีการเรียนรู้ การจัดการ และสารสนเทศ เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบบทเรียน และออกแบบสื่อ มีการศึกษาความต้องการ จัดลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง จากความรู้พื้นฐานไปสู่ทักษะการปฏิบัติจริง

นำแนวคิด ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา มาเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาเว็บฝึกอบรม โดยยึดเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับสิ่งแวดล้อม ผู้เข้ารับการอบรมด้วยตนเอง วิทยากร เนื้อหา และแหล่งเรียนรู้ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญนันท์ นิลสุข, (2542 หน้า 84) ; Pollack and Masters, (1997); สรรวิชาติ ห่อไพศาล, (2544 หน้า 95); Khan, (1997) กล่าวว่า การจัดฝึกอบรมมีลักษณะที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางสามารถเลือกเรียนได้ตามต้องการ การเรียนรู้เกิดขึ้นกับตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยตรง ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเลือกเรียนได้ตามที่ต้องการ มีความยืดหยุ่นและสะดวกสบาย ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ การเรียนรู้เป็นไปตามความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทบทวนบทเรียน และเนื้อหาได้ตลอดเวลา มีปฏิสัมพันธ์ สามารถซักถาม เสนอแนะ ถามคำถาม หรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้เข้ารับการอบรมได้ ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้สึกรับรู้เป็นอิสระ ไม่วิตกต่อความรู้สึกรู้ของผู้อื่น จึงมีความสบายใจในการเรียนรู้

การออกแบบเว็บฝึกอบรมนี้ ได้ออกแบบหน้าจอให้มีความสวยงาม ดูสบายตา สีพื้นหลังเป็นสีเทาเข้มและสีขาว มีเส้นตัดเป็น 4 สีประกอบไปด้วย สีชมพู สีฟ้า สีส้ม และสีเขียว เพื่ออำนวยความสะดวก และรองรับความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีความชอบในเรื่องสีแตกต่างกัน มีจัดวางตำแหน่งการลงทะเบียนไว้ด้านซ้าย อยู่ในระดับที่มองเห็นได้ง่าย ทั้งนี้เป็นไปตามหลักของการอ่านและกวาดสายตาของคนไทยที่อ่านหนังสือจากด้านซ้ายไปขวา สอดคล้องกับถนนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลขาจรัสแสง (2545, หน้า 174) ที่กล่าวว่า โดยธรรมชาติการมองของคนคือการมองจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง ดังนั้นการออกแบบควรคำนึงถึงธรรมชาติการอ่านของผู้เรียน วางสิ่งสำคัญที่ต้องการสื่อสารกับผู้เรียนก่อนไว้ด้านบนซ้าย มีคำต้อนรับและคำแนะนำสำหรับการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำความเข้าใจได้ที่หน้าแรก และหน้าคำแนะนำการใช้ ออกแบบเมนูให้ใช้งานง่าย ไม่สับสน ซึ่งส่วนประกอบหลักบนสุดประกอบด้วย เมนูบน(จะแสดง หลังเข้าสู่ระบบแล้ว) กราฟิก และข้อความซึ่งจะปรากฏอยู่ในทุกๆ หน้า เพื่อแสดงให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังอยู่ในเว็บไซต์เดียวกัน ระบบนำทางหลักจะอยู่ด้านบน และด้านซ้ายมือ ใช้ได้ทั้งสองตำแหน่ง ส่วนที่เป็นเนื้อหา

และอื่นๆ เมนูเนื้อหาการอบรมจะแสดงหน่วยหลักด้านซ้ายมือ ส่วนรายละเอียดย่อยแต่ละบท แสดงด้านขวามือ แสดงครั้งละ 2 บท ในด้านเนื้อหาที่เป็นรูปแบบตัวอักษร มีขนาด สี ที่ชัดเจน อ่านง่าย นอกจากนี้เป็นข้อความให้อ่านแล้วยังมีวิดีโอที่แสดงขั้นตอนการติดตั้ง ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกปฏิบัติตามได้ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับบทเรียน

ส่วนการออกแบบบทเรียน แต่ละหน่วยมีเมนูที่ง่ายต่อการเข้าถึงบทเรียน โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ทำให้เนื้อหาในแต่ละหน้ากระชับ ไม่ยาวจนเกินไป แล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเลือกเรียนได้ตามที่ตนเองสนใจได้อย่างรวดเร็ว เนื้อหาและกิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมขอบข่ายเนื้อหาสาระ การออกแบบกิจกรรมมีความหลากหลายระหว่างเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านกระดานข่าว และห้องสนทนา ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมด้วยกันเอง และผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากร มีแบบทดสอบหลังการฝึกอบรมเพื่อทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง และมีเกียรติบัตรเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม เป็นการจำลองสถานการณ์การอบรมตามปกติ เพื่อเสริมแรงและจูงใจ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคลากรหลังเข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา สูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ได้เพราะผู้ศึกษาค้นคว้า ใช้หลักการและขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบตามหลักการของ Generic ID Model (ADDIE) ซึ่งมีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ด้านการวิจัย และด้านการออกแบบและพัฒนาเว็บ

3. ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า เว็บฝึกอบรมนี้มีความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และการฝึกอบรมโดยการใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT โดยภาพรวม ช่วยประหยัดงบประมาณ เป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร ให้มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ ลดช่องว่างความรู้ของคนในองค์กร และช่วยให้คนในองค์กรได้แก้ไขปัญหาร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอาจารย์ ภาวิทย์พันธุ์ และสายัณห์พานิช

ทั้งนี้ เป็นเพราะได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าที่ครบขั้นตอนตามหลักการ และใช้เครื่องมือประเมินในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด จึงทำให้การพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 ในการนำเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไปใช้จริง ควรกำหนดคุณสมบัติของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรม เพื่อสามารถรองรับโปรแกรมที่ใช้ในการสร้างเว็บฝึกอบรมนี้ ที่สำคัญต้องมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเองก็ควรจะต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะทำให้การฝึกอบรมด้วยเว็บฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 ในการนำเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไปใช้จริง ควรมีผู้ดูแลระบบ ผู้เชี่ยวชาญ หรือวิทยากร คอยควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา หรืออย่างน้อยในช่วงระยะเวลาหนึ่งในแต่ละวัน เพื่อตอบคำถามในกระดานข่าว และแจ้งช่วงเวลานั้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้ที่สนใจจะได้เข้ามาซักถามและขอคำแนะนำ ซึ่งจะทำให้เว็บฝึกอบรมนี้มีความน่าสนใจและเป็นที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

1.3 ในการนำเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไปใช้งานจริง ควรมีการพัฒนาในด้านเนื้อหาสาระ ความรู้ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะควรมีตัวอย่างของเว็บไซต์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพัฒนาเว็บไซต์ได้ ซึ่งจะทำให้เว็บฝึกอบรมนี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

1.4 การใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT นั้น การสอนไม่ได้สิ้นสุดหลังการอบรม แต่ผู้เป็นหัวหน้างานจะต้องให้คำชี้แนะสอนงานอยู่เสมอ เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคของการทำงาน แล้วนำมาแก้ไขร่วมกัน

1.5 ในการนำเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบบริหารจัดการเนื้อหา ร่วมกับเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) สำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไปใช้จริงควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ เพื่อให้การฝึกอบรมนี้เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจ เพื่อให้เว็บมีความหมายต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาบทเรียนตามมาตรฐานของ e-Learning เช่น มาตรฐาน SCORM

2.2 ควรทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างละเอียด ทั้งอายุ พื้นฐานความรู้ ความต้องการ ประสบการณ์การฝึกอบรม และประสบการณ์ในการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการกำหนดรูปแบบการฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้ด้วยตนเอง และเทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training)

2.3 ลักษณะของผู้ฝึกสอนหรือพี่เลี้ยงที่ดีสำหรับการใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบ OJT (On The Job Training) ผู้ฝึกสอนหรือพี่เลี้ยงควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน เข้าใจวิธีการและวิธีปฏิบัติอย่างถูกต้อง 2) สามารถถ่ายทอดและให้ผลย้อนกลับ (Feedback) ได้ 3) รักการสอน 4) มีความรู้ความชำนาญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง 5) ช่างสังเกต 6) มีความกระตือรือร้น 7) มีความสามารถในการถ่ายทอด 8) รู้จักกาลเทศะ 9) มีความอดทน 10) ให้ความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่สร้างความแตกต่าง เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมกล้าแสดงออก กล้าซักถาม และกล้าเสนอความคิดเห็น และกล้าเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใกล้ชิด 11) มีลักษณะการเป็นผู้นำ 12) เป็นที่ยอมรับของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.4 ควรมีการสร้างและพัฒนาเว็บฝึกอบรมในหลักสูตรอื่นๆ ให้แพร่หลายในกลุ่มบุคลากร และองค์กรอื่นๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นสื่อในการอบรม และเป็นการพัฒนาบุคลากรตลอดเวลาตามความต้องการของผู้จัดและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบุคลากรได้ด้วย